SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 2. julija 2009 *

V zadevi C-32/08,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Alicante y nº 1 de Marca Comunitaria (Španija) z odločbo z dne 18. januarja 2008, ki je prispela na Sodišče 28. januarja 2008, v postopku

Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (FEIA)

proti

Cul de Sac Espacio Creativo SL,

Acierta Product & Position SA,

* Jezik postopka: španščina.

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi P. Jann, predsednik senata, M. Ilešič (poročevalec), A. Tizzano, A. Borg Barthet in E. Levits, sodniki,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,
sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 29. januarja 2009,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (FEIA) M. J. Sanmartín Sanmartín, odvetnica,

– za Cul de Sac Espacio Creativo SL O. L. Herreros Chico, odvetnik,

– za Acierta Product & Position SA T. Sánchez Morgado, odvetnica,

– za vlado Združenega kraljestva I. Rao, zastopnica, skupaj s S. Malyniczem, barrister,

– za Komisijo Evropskih skupnosti I. Martínez del Peral in H. Krämer, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 26. marca 2009

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 14(1) in (3) ter 88(2) Uredbe Sveta (ES) št. 6/2002 z dne 12. decembra 2001 o modelih Skupnosti (UL 2002, L 3, str. 1, v nadaljevanju: Uredba).

2 Ta predlog je bil predložen v okviru spora med Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (v nadaljevanju: FEIA) ter družbama Cul de Sac Espacio Creativo SL (v nadaljevanju: Cul de Sac) in Acierta Product & Position SA (v nadaljevanju: Acierta) zaradi imetništva modela Skupnosti za stenske ure.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Iz uvodne izjave 1 Uredbe je razvidno, da je njen cilj uvedba „modela Skupnosti, ki mu je priznano enotno varstvo z enotnim učinkom na celotnem ozemlju Skupnosti“.

4 V uvodni izjavi 8 Uredbe je navedeno:

„Posledica tega je, da je dostopnejši sistem varstva modela, prilagojen potrebam notranjega trga, bistvenega pomena za gospodarske panoge Skupnosti.“

5 V uvodni izjavi 9 Uredbe je navedeno:

„Vsebinske določbe te uredbe o pravu modelov je treba uskladiti z ustreznimi določbami v Direktivi št. 98/71/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 1998 o pravnem varstvu modelov (UL L 289, str. 28)].“

6 V uvodni izjavi 16 Uredbe je navedeno:

„Nekateri od [industrijskih sektorjev v Skupnosti] proizvajajo velike količine videzov izdelka za izdelke, ki imajo pogosto kratek rok trajanja in za katere varstvo brez bremena registracijskih formalnosti pomeni prednost, trajanje varstva pa je manj pomembno. […]“

7 V uvodni izjavi 21 Uredbe je navedeno:

„[…] neregistrirani model Skupnosti pomeni le pravico do preprečitve reproduciranja. […]“

8 V uvodni izjavi 25 Uredbe je navedeno:

„Industrijskim sektorjem, ki izdelujejo velike količine verjetno kratkotrajnih videzov izdelkov v kratkem časovnem obdobju, od katerih bo morda nazadnje komercializiranih le nekaj, bo neregistriran model Skupnosti pomenil prednost. Poleg tega obstaja tudi potreba teh sektorjev, da laže uporabijo registrirane modele Skupnosti. To potrebo bi torej zadovoljila možnost prijave več modelov v eni združeni prijavi. Vendar pa se modeli, zajeti v združeni prijavi, lahko obravnavajo neodvisno drug od drugega za namene […] prenosa […].“

9 V uvodni izjavi 31 Uredbe je navedeno:

„Ta uredba ne izključuje uporabe zakonov o industrijski lastnini in drugih ustreznih zakonov držav članic, na primer zakonov v zvezi z varstvom modela, doseženim z registracijo, ali v zvezi z neregistriranimi modeli […].“

10 Člen 1(2)(a) Uredbe določa:

„Videz izdelka je varovan:

(a) z ‚neregistriranim modelom Skupnosti‘, če je ta dostopen javnosti na način, predviden v tej uredbi.“

11 Odstavek 3 tega člena pa določa:

„Model Skupnosti je enotnega značaja. Na celotnem območju Skupnosti ima enak učinek. Ne da se ga […] prenesti […] razen za celotno območje Skupnosti. To načelo in njegove posledice veljajo, razen če ni v tej uredbi drugače določeno.“

12 Naslov II Uredbe, „Zakonodaja v zvezi z modeli“, vsebuje med drugim oddelek 1, naslovljen „Zahteve za varstvo“, v katerem so členi od 3 do 9, oddelek 3, naslovljen „Pravica do modela Skupnosti“, v katerem so členi od 14 do 18, in oddelek 5, naslovljen „Ničnost“, v katerem so členi od 24 do 36.

13 Člen 3(a) Uredbe opredeljuje „videz“ kot „izgled celotnega izdelka ali njegovega dela, ki izhaja iz značilnosti zlasti linij, obrisov, barv, oblike, teksture in/ali materialov samega izdelka in/ali značilnosti ornamentov na njem“.

14 Člen 11, naslovljen „Začetek in trajanje varstva neregistriranega modela Skupnosti“, v odstavku 1 določa:

„Videz izdelka, ki ustreza zahtevam iz oddelka 1, je varovan z neregistriranim modelom Skupnosti za obdobje treh let od datuma, na katerega je bil videz izdelka prvič dostopen javnosti v Skupnosti.“

15 Člen 14 Uredbe, naslovljen „Pravica do modela Skupnosti“, v odstavkih 1 in 3 določa:

„1. Pravico do modela Skupnosti ima oblikovalec ali njegov pravni naslednik.

[…]

3. Če pa model razvije zaposleni pri izvrševanju svojih dolžnostih ali po navodilih delodajalca, se pravica do modela Skupnosti prenese na delodajalca, razen če se ne dogovorita drugače ali pa nacionalna zakonodaja določa drugače.“

16 Člen 19, naslovljen „Pravice iz modela Skupnosti“, v odstavku 2 določa:

„Neregistrirani model Skupnosti pa svojemu imetniku podeljuje pravico, da prepreči dejanja iz odstavka 1 le v primeru, da izpodbijana uporaba izhaja iz posnemanja varovanega videza izdelka.“

17 Člen 25 Uredbe, naslovljen „Razlogi za ničnost“, v odstavku 1(c) določa, da se model Skupnosti lahko razglasi za ničen le, „če imetnik pravice na podlagi odločbe sodišča ni upravičen do modela Skupnosti po členu 14“.

18 Člen 27, naslovljen „Obravnavanje modelov Skupnosti kot nacionalnih modelov“, v odstavku 1 določa:

„Razen če členi 28, 29, 30, 31 in 32 določajo drugače, se model Skupnosti kot predmet premoženja obravnava v celoti in na celotnem območju Skupnosti kot nacionalni model države članice, v kateri:

(a) ima imetnik svoj sedež ali prebivališče na zadevni datum; ali

(b) če se točka (a) ne uporablja, kjer ima imetnik na zadevni datum poslovalnico.“

19 Naslov IX Uredbe, „Pristojnost in postopek v pravnih postopkih v zvezi z modeli Skupnosti“, vsebuje oddelek 2, naslovljen „Spori v zvezi s kršitvijo in veljavnostjo modelov Skupnosti“, v katerem je člen 88.

20 Ta člen, naslovljen „Uporabljivo pravo“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Sodišča za modele Skupnosti uporabljajo določbe te uredbe.

2. Pri vseh zadevah, ki jih ta uredba ne zajema, sodišče za modele Skupnosti uporablja nacionalno pravo vključno z mednarodnim zasebnim pravom.“

21 Člen 96, naslovljen „Razmerje do drugih oblik varstva po nacionalni zakonodaji“, v odstavku 1 določa:

„Določbe te uredbe ne posegajo v nobene določbe zakonodaje Skupnosti oziroma zakonodaje držav članic v zvezi z neregistriranimi modeli […].“

22 V skladu z uvodno izjavo 3 Direktive 98/71 je njen namen približevanje zakonov članic o pravnem varstvu modelov.

23 Ta direktiva v členu 2 določa, da se med drugim uporablja za modele, registrirane pri osrednjih uradih za industrijsko lastnino držav članic ali pri Uradu Beneluksa za modele.

24 Člen 11(1)(c) Direktive 98/71 določa:

„Registracija modela se zavrne ali se pravica iz že registriranega modela razglasi za nično:

[…]

(c) če prijavitelj ali imetnik modela do njega ni upravičen po zakonu zadevne države članice […]“.

Nacionalna ureditev

25 Zakon 20/2003 o pravnem varstvu industrijskih modelov (ley 20/2003, de Protección Jurídica del Diseño Industrial) z dne 7. julija 2003 (BOE št. 162 z dne 8. julija 2003, str. 26348, v nadaljevanju: LPJDI) obravnava le registrirane modele.

26 Člen 14(1) LPJDI določa, da ima „[p]ravico do registracije modela Skupnosti oblikovalec ali njegov pravni naslednik“.

27 Člen 15 LPJDI, naslovljen „Modeli, ustvarjeni v okviru delovnega razmerja ali opravljanja storitev“, določa:

„Če model razvije zaposleni pri opravljanju dolžnosti ali po navodilih delodajalca oziroma pri izvajanju naročila v okviru pogodbe za opravljanje storitev, ima pravico do registracije modela Skupnosti delodajalec ali pogodbenik, ki je naročil izdelavo modela, razen če pogodba določa drugače.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

28 FEIA je zasnovala projekt „D'ARTES", v okviru katerega je lahko petdeset obrtnih delavnic iz različnih sektorjev na podlagi projekta za model, ki ga je ustvaril strokovnjak s tega področja, ustvarilo vrsto izdelkov za trženje.

29 Družba AC&G SA (v nadaljevanju: AC&G) je kot pooblaščenka projekta opredelila vsebinske pogoje projekta D'ARTES in je bila odgovorna za izbor oblikovalcev in sklenitev pogodb z njimi.

30 Tako je družba AC&G sklenila z družbo Cul de Sac ustno pogodbo, za katero ne velja španski zakon o delovnih razmerjih, v skladu s katero je bila družba Cul de Sac odgovorna za razvoj modela in tehnično pomoč obrtniku pri ustvarjanju nove kolekcije izdelkov. Za storitve je od družbe AC&G prejela plačilo 1800 EUR brez davka.

31 Družba Cul de Sac je oblikovala serijo stenskih ur (s kukavico), ki jih je v okviru projekta D'ARTES izdelala obrtnica Verónica Palomares in so bile aprila 2005 predstavljene z imenom kolekcije „Santamaría".

32 Družbi Cul de Sac in Acierta sta nato izdelali in dali na trg ure kukavice z imenom kolekcije „TIMELESS".

33 Ker je FEIA menila, da so te ure s kukavico reprodukcije neregistriranih modelov Skupnosti iz kolekcije „Santamaría" in da je zaradi svojega statusa glavne pokroviteljice projekta D'ARTES in na podlagi prenosa, s katerim je od družbe AC&G pridobila

izključne pravice izkoriščanja izdelkov, izdelanih v okviru prve izdaje tega projekta, imetnica te kolekcije, je proti družbama Cul de Sac in Acierti vložila tožbo, in sicer primarno zaradi ponarejanja modelov Skupnosti in podredno zaradi dejanj nelojalne konkurence.

34 FEIA med drugim trdi, da je imetnica neregistriranih modelov Skupnosti – ur iz kolekcije „Santamaría“ – v skladu s členom 15 LPJDI, ker jih je izdelala družba Cul de Sac po naročilu družbe AC&G, ki je delovala kot „vidna“ pooblaščenka FEIE v okviru odplačnega opravljanja storitev.

35 Družbi Cul de Sac in Acierta ugovarjata temu, da bi bili družbi AC&G in/ali FEIA zdaj ali v preteklosti imetnici navedenih modelov, in zatrjujeta, da zato FEIA ne more imeti procesnega upravičenja.

36 Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Alicante y nº 1 de Marca Comunitaria meni, da bi lahko FEIA uveljavljala lastništvo modelov v postopku v glavni stvari le, če bi bila družba AC&G, ki je lastninsko pravico prenesla nanjo, sama imetnica pravice do navedenih modelov.

37 V teh okoliščinah je Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Alicante y nº 1 de Marca Comunitaria prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 14(3) Uredbe št. 6/2002 razlagati tako, da se nanaša le na modele Skupnosti, ki se razvijejo v okviru delovnega razmerja, v katerem je oblikovalec zavezan z delovnopravno pogodbo, ki določa, da je v položaju odvisnosti in da delo opravlja za drugega?

2. Ali je treba izraza ‚zaposleni' in ‚delodajalec' iz člena 14(3) Uredbe št. 6/2002 razlagati široko, in sicer tako, da zajemata tudi razmerja, ki se razlikujejo od delovnega razmerja in v katerih se na podlagi pogodbe civilnega/trgovskega prava (ki torej ne določa položaja odvisnosti niti rednega dela, opravljenega za drugega) oseba (oblikovalec) zaveže, da bo razvila model za drugega za določeno ceno, in je treba zato šteti, da ta model pripada njegovemu naročitelju, razen če pogodba določa drugače?

3. Če je odgovor na drugo vprašanje nikalen, ker modeli, ki se razvijejo v okviru delovnega razmerja, in modeli, ki se ne razvijejo v okviru delovnega razmerja, predstavljajo drugačne dejanske okoliščine:

   a) ali je treba uporabiti splošno pravilo iz člena 14(1) Uredbe št. 6/2002 in je treba zato šteti, da modeli pripadajo oblikovalcu, razen če so stranke v pogodbi določile drugače,

   b) ali pa mora sodišče za modele Skupnosti v skladu s členom 88(2) Uredbe št. 6/2002 uporabiti nacionalno zakonodajo o modelih?

4. Ali se lahko v primeru, kjer naj bi bila upoštevna nacionalna zakonodaja, uporabi nacionalna zakonodaja, ki (kot špansko pravo) izenačuje modele, razvite v okviru delovnega razmerja (ki pripadajo delodajalcu, razen če pogodba določa drugače), z modeli, razvitimi po naročilu (ki pripadajo osebi, ki je dala naročilo, razen če pogodba določa drugače)?

5. Ali ne bi bila ob pritrdilnem odgovoru na četrto vprašanje ta rešitev (da modeli pripadajo naročitelju, razen če pogodba določa drugače) v nasprotju z nikalnim odgovorom na drugo vprašanje?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Vprašanji 1 in 2 o področju uporabe člena 14(3) Uredbe

38 S tema vprašanjema, ki ju je treba preučiti skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali velja člen 14(3) Uredbe tudi za modele Skupnosti, ki so bili ustvarjeni po naročilu in torej zunaj delovnega razmerja.

Stališča, predložena Sodišču

39 FEIA in vlada Združenega kraljestva sta se opredelili za uporabo člena 14(3) Uredbe pri modelih, ustvarjenih po naročilu, ker menita, da je treba to določbo, predvsem izraza „delodajalec“ in „zaposleni“, razlagati tudi z vidika splošne sheme in ciljev sistema, katerega del je, in ne le izključno glede na besedilo te določbe.

40 Komisija Evropskih skupnosti ter družbi Cul de Sac in Acierta nasprotno predlagajo, naj se pravilo iz člena 14(3) Uredbe uporabi izključno za modele, ustvarjene v okviru delovnega razmerja.

41 Družba Acierta in Komisija še navajata, da je člen 14(3) odstopanje ali izjema od splošnega pravila iz odstavka 1 tega člena, ki kot tako ne dopušča široke razlage niti analogne uporabe za primere, ki niso izrecno določeni.

42 Komisija nazadnje meni, da predlagano razlago potrjujejo tudi pripravljalna dela in postopek sprejemanja Uredbe ter da je razlaga v skladu s skupnostno in mednarodno ureditvijo preostalih pravic industrijske lastnine.

Odgovor Sodišča

43 Kot je razvidno iz člena 14(1) Uredbe, ima pravico do modela Skupnosti oblikovalec ali njegov pravni naslednik.

44 Nasprotno odstavek 3 istega člena določa, da se pravica do modela Skupnosti prenese na delodajalca, če model razvije zaposleni pri izvrševanju svojih dolžnosti ali po

navodilih delodajalca, razen če se ne dogovorita drugače ali pa nacionalna zakonodaja določa drugače.

45 Zato je treba zavrniti obrazložitev FEIA in vlade Združenega kraljestva, po kateri naj bi se predvsem pojma „delodajalec“ in „zaposleni“ iz navedenega odstavka razlagala široko, tako da bi veljala tudi za modele, razvite po naročilu.

46 V zvezi s tem je treba navesti, da je zakonodajalec Skupnosti s tem odstavkom predvidel posebno ureditev za modele Skupnosti, razvite v okviru delovnega razmerja.

47 To je razvidno predvsem iz dejstva, da se je pri pisanju tega člena odločil, da za imetnika modela Skupnosti, razvitega v okviru delovnega razmerja, uporabi izraz „delodajalec“, in ne precej širši izraz „naročitelj“.

48 Poleg tega je iz člena 14(3) Uredbe razvidno, da „delodajalec“ postane imetnik modela Skupnosti, če ga razvije „zaposleni“ pri izvrševanju svojih dolžnosti ali po navodilih delodajalca.

49 V zvezi z izrazom „zaposleni“ je treba še ugotoviti, da se zakonodajalec Skupnosti v navedeni določbi pri opisu osebe, ki razvije model, ni odločil za precej širši izraz

„izvajalec“. Tako je s pojmom „zaposleni“ mišljena oseba, ki je pri razvijanju modela Skupnosti v okviru delovnega razmerja podrejena svojemu „delodajalcu“.

50 Glede dela navedenega odstavka, ki se glasi „razen če se ne dogovorita drugače ali pa nacionalna zakonodaja določa drugače“, je treba omeniti, da to po eni strani omogoča, da stranki delovnega razmerja za imetnika modela Skupnosti določita „zaposlenega“, in po drugi strani, da države članice v svoji zakonodaji za imetnika modela določijo „zaposlenega“, in sicer v obeh navedenih primerih pod pogojem, da je bil ta model razvit v okviru delovnega razmerja.

51 Zakonodajalec Skupnosti je torej želel posebno ureditev, ki jo določa člen 14(3) Uredbe, opredeliti s posebno vrsto pogodbenega razmerja, to je z delovnim razmerjem, kar izključuje uporabo navedenega odstavka za druga pogodbena razmerja, kot so razmerja v zvezi z modelom Skupnosti, ustvarjenim po naročilu.

52 To razlago potrjujejo tudi pripravljalna dela za sprejetje Uredbe.

53 Komisija v zvezi s tem navaja, da je v obrazložitvenem memorandumu k predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o modelih Skupnosti (COM (93) 342 konč. z dne 3. decembra 1993) pojasnjeno, da če model Skupnosti razvije zaposleni pri izvrševanju svojih dolžnosti v okviru delovnega razmerja, je njegov imetnik delodajalec.

54 Kot je dalje razvidno iz mnenja Komisije in iz točk od 27 do 32 sklepnih predlogov generalnega pravobranilca, je prvi osnutek predloga Uredbe Komisije poleg določbe o lastništvu modela Skupnosti, ki ga razvije zaposleni, res vseboval tudi izrecno določbo o lastništvu modela Skupnosti, ustvarjenega po naročilu, vendar ta zadnja določba v Uredbo ni bila prevzeta.

55 Na podlagi vsega navedenega je treba na vprašanji 1 in 2 odgovoriti, da se člen 14(3) Uredbe ne uporablja za modele Skupnosti, razvite po naročilu.

Vprašanje 3(a) o razlagi člena 14(1) Uredbe

56 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 14(1) Uredbe razlagati tako, da ima pravico do modela Skupnosti oblikovalec, razen če je bila ta s pogodbo prenesena na njegovega pravnega naslednika.

Stališča, predložena Sodišču

57 FEIA meni, da je treba člen 14 v celoti razlagati v skladu s cilji Uredbe in upoštevajoč namen zakonodajalca, da na tem področju sprejme le minimalno zakonodajo. FEIA zlasti opozarja, prvič, na člene 27, 88 in 96 Uredbe, ki napotujejo na nacionalne zakonodaje in jim omogočajo, da varstvo modelov uredijo bolj celovito, kot je urejeno

v Uredbi, in, drugič, da je v uvodnih izjavah 6, 8 in 9 poudarjeno spoštovanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti ter so opredeljeni cilji v zvezi s uskladitvijo vsebinskih določb z ustreznimi določbami v Direktivi št. 98/71.

58 FEIA tudi predlaga, naj se pojem „pravni naslednik“ iz člena 14(1) Uredbe razlaga tako, da se nanaša na različne pridobitve pravice do modela, ki so določene v zakonodajah držav članic, vključno s tisto v korist naročitelja modela, ki jo določa LPJDI.

59 Komisija ter družbi Acierta in Cul de Sac menijo, da je v členu 14(1) Uredbe določeno splošno pravilo o podelitvi pravice do modela oblikovalcu. Edina izjema od tega pravila je določena v odstavku 3 in se nanaša le na primer modelov, ki jih razvije zaposleni v okviru delovnega razmerja. Zato v Uredbi ni nikakršne praznine glede določitve imetnika pravice do modela Skupnosti.

60 Družbi Acierta in Cul de Sac pojasnjujeta, da se lahko pravica do modela Skupnosti prenese na pravnega naslednika s pogodbo.

61 Vlada Združenega kraljestva trdi, da člen 14(1) Uredbe ne predvideva primera imetnika modela, ustvarjenega po naročilu. Zato meni, da lahko države članice v skladu z uvodno izjavo 31 in členom 88(2) Uredbe za neregistrirane modele uporabljajo svojo zakonodajo.

Odgovor Sodišča

62 Najprej je treba spomniti na to, da v tej zadevi Sodišče odloča le o tistih primerih, v katerih se, prvič, obravnavajo neregistrirani modeli Skupnosti, ki so bili razviti po naročilu, in, drugič, v katerih na podlagi LPJDI taki modeli niso izenačeni s tistimi, ki so bili razviti v okviru delovnega razmerja.

63 Kot je razvidno iz zahteve po enotni uporabi prava Skupnosti in iz načela enakosti, je treba izraze iz določbe prava Skupnosti, ki se pri opredelitvi smisla in obsega izrecno ne sklicuje na pravo držav članic, navadno razlagati samostojno in enotno v celotni Skupnosti, in sicer ob upoštevanju okvira, v katerega je določba umeščena, in cilja zadevne ureditve (glej zlasti sodbe z dne 18. januarja 1984 v zadevi Ekro, 327/82, Recueil, str. 107, točka 11; z dne 19. septembra 2000 v zadevi Linster, C-287/98, Recueil, str. I-6917, točka 43, in z dne 14. decembra 2006 v zadevi Nokia, C-316/05, ZOdl., str. I-12083, točka 21).

64 To velja za pojma „oblikovalec“ in „pravni naslednik“ iz člena 14 Uredbe.

65 Če bi se navedena pojma v državah članicah razlagala različno, bi lahko enake okoliščine pripeljale do tega, da bi modeli Skupnosti v nekaterih državah pripadali oblikovalcu in v drugih njegovemu pravnemu nasledniku. V tem primeru ne bi bilo zagotovljeno enotno varstvo modelov Skupnosti na celotnem območju Skupnosti (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Nokia, točka 27).

66 Zato je pomembno, da se zgoraj navedena pojma v pravnem redu Skupnosti razlagata enotno.

67 Tako razlago potrjuje uvodna izjava 1 Uredbe, v skladu s katero je „poenoten[emu] sistem[u] za pridobitev modela Skupnosti […] priznano enotno varstvo z enotnim učinkom na celotnem ozemlju Skupnosti […]“.

68 Poleg tega je iz člena 1(3) Uredbe razvidno, da je mogoče navedeni model prenesti le za celotno območje Skupnosti, razen če ni v Uredbi drugače določeno.

69 Konkretneje je treba glede prenosa pravic do modela Skupnosti z oblikovalca na njegovega pravnega naslednika v smislu člena 14(1) Uredbe ugotoviti, kot v bistvu navajajo FEIA ter družbi Cul de Sac in Acierta, da možnost takega prenosa posredno izhaja iz besedila tega člena.

70 Sicer pa je taka razlaga pojma „pravni naslednik“ jasno razvidna tudi iz nekaterih jezikovnih različic, in sicer nemške („Rechtsnachfolger“), poljske („następcy prawnemu“), slovenske („pravni naslednik“), švedske („den till vilken rätten har övergått“) in angleške („successor in title“).

71 Tak prenos vključuje tudi pogodbeni prenos.

72 Iz pripravljalnih del k Uredbi je namreč razvidno, kot je poudaril generalni pravobranilec v točkah od 46 do 50 sklepnih predlogov, da lahko oblikovalec prenese pravice do modela Skupnosti na pravnega naslednika s pogodbo.

73 To razlago potrjujeta uvodni izjavi 8 in 15 Uredbe, v katerih je poudarjena nujnost prilagoditve varstva modelov Skupnosti potrebam vseh industrijskih sektorjev v Skupnosti.

74 Predvsem pri varstvu neregistriranih modelov Skupnosti je poleg tega v skladu z uvodno izjavo 21 in členom 19(2) Uredbe bistveno spoštovanje pravice do prepovedi reproduciranja teh modelov.

75 Iz uvodnih izjav 16 in 25 Uredbe je razvidno, da so lahko proizvajalci neregistriranih modelov Skupnosti poleg posameznih oblikovalcev, na katere se nanaša uvodna izjava 7, tudi nekateri industrijski sektorji Skupnosti.

76 V teh okoliščinah ni mogoče izključiti, kot v bistvu ugotavlja vlada Združenega kraljestva, da je lahko pravni naslednik ekonomsko močnejša stranka od oblikovalca, ki ima na voljo več sredstev za začetek sodnega postopka za preprečitev reproduciranja navedenih modelov.

77 Zato lahko prilagoditev varstva modelov Skupnosti potrebam vseh industrijskih sektorjev v Skupnosti, ki je razvidna iz uvodnih izjav 8 in 15 Uredbe, z uporabo pogodbenega prenosa pravice do modela Skupnosti prispeva k bistvenemu cilju učinkovitega izvrševanja pravic po vsem ozemlju Skupnosti, kot je razvidno iz uvodne izjave 29 Uredbe.

78 Poleg tega povečano varstvo industrijskega oblikovanja v skladu z uvodno izjavo 7 Uredbe ne spodbuja le prispevanja posameznih oblikovalcev k odličnosti Skupnosti na tem področju, temveč spodbuja tudi inovativnost in razvoj novih izdelkov ter naložbe v njihovo izdelovanje.

79 Iz navedenega je razvidno, da je možnost pogodbenega prenosa pravice do modela z oblikovalca na njegovega pravnega naslednika v smislu člena 14(1) Uredbe v skladu z besedilom tega člena in s cilji te uredbe.

80 Nacionalno sodišče pa je pristojno, da preuči vsebino take pogodbe in ugotovi, ali je bila v konkretnem primeru pravica do neregistriranega modela Skupnosti dejansko prenesena z oblikovalca na njegovega pravnega naslednika.

81 Navedeno očitno ne nasprotuje temu, da v okviru tega preizkusa nacionalno sodišče pri ugotavljanju, kdo ima v skladu s členom 14(1) Uredbe pravico do neregistriranega modela Skupnosti, uporabi pogodbeno pravo.

82 Glede na vse navedeno je treba na vprašanje 3(a) odgovoriti, da je v okoliščinah, kakršne so v postopku v glavni stvari, treba člen 14(1) navedene uredbe razlagati tako, da ima pravico do modela Skupnosti oblikovalec, razen če je bila ta pravica s pogodbo prenesena na njegovega pravnega naslednika.

Vprašanje 3(b) ter vprašanji 4 in 5

83 Glede na odgovor na vprašanje 3(a) ni treba odgovoriti ne na vprašanje 3(b) ne na vprašanji 4 in 5.

Stroški

84 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Člen 14(3) Uredbe Sveta (ES) št. 6/2002 z dne 12. decembra 2001 o modelih Skupnosti se ne uporablja za modele, razvite po naročilu.

2. V okoliščinah, kakršne so v postopku v glavni stvari, je treba člen 14(1) Uredbe št. 6/2002 razlagati tako, da ima pravico do modela Skupnosti oblikovalec, razen če je bila ta pravica s pogodbo prenesena na njegovega pravnega naslednika.

Podpisi